

Súd: Okresný súd Veľký Krtíš
Spisová značka: 13P/83/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6221201548
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tomáš Minárik
ECLI: ECLI:SK:OSVK:2021:6221201548.1

Uznesenie

Okresný súd Veľký Krtíš vo veci starostlivosti o maloleté deti: K. S., nar. XX.XX.XXXX a Y. S., nar. XX.XX.XXXX, obaja t. č. Centrum pre deti a rodiny Zlatovce, Na Dolinách 27, Trenčín, zastúpených opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, deti matky: C. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Š. X, Y. F., t. č. Y. Ú. X. - M. a otca K. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. X, Y. F., t.č. R. X, Y. F., o návrhu poručníčky maloletých detí C. D., nar. XX.XX.XXXX, H. X, Y. F. na zrušenie ústavnej starostlivosti a zverenie maloletých do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie v nasledovnom znení:

I. Centrum pre deti a rodiny Zlatovce, Na Dolinách 27, Trenčín j e p o v i n n é odovzdať maloleté deti K. S., nar. XX.XX.XXXX a Y. S., nar. XX.XX.XXXX do dočasnej starostlivosti C. D., nar. XX.XX.XXXX.

A.. Súd určuje nad výchovou mal. K. S., nar. XX.XX.XXXX a mal. Y. S., nar. XX.XX.XXXX d o h ľ a d .

III. Súd u k l a d á maloletému K.L. S., nar. XX.XX.XXXX výchovné opatrenie, a to povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu v pedopsychiatrickej ambulancii v trvaní 12 mesiacov od právoplatnosti tohto uznesenia.

IV. Neodkladné opatrenie trvá do právoplatného skončenia konania o zrušenie ústavnej starostlivosti a zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti, ktoré je vedené Okresným súdom Veľký Krtíš pod sp. zn. 13P/83/2021.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 06.09.2021 podala poručníčka maloletých detí C. D. (ďalej aj „navrhovateľka“) návrh na zrušenie ústavnej starostlivosti a zverenie maloletých detí do svojej náhradnej osobnej starostlivosti. Svoj návrh odôvodnila tým, že maloleté deti boli u nej na dvojmesačných prázdninách a chceli tam naďalej veľmi ostať a ona tiež chce, aby boli maloletí u nej. Navrhovateľka sa stará aj o ich mladšiu sestru, ktorá by tiež chcela mať súrodencov po boku. S maloletými deťmi je v každodennom kontakte, plačú a pýtajú sa domov, starší vždy hovorí, že ak ho nepustia, ublíži si, zvykol si u nich.

2. Dňa 20.09.2021 bolo súdu doručené podanie Centra pre deti a rodiny Zlatovce, z ktorého vyplýva, že maloletí chlapci strávili u svojej starej mamy pobyt v čase letných prázdnin, ktorí hodnotili veľmi pozitívne, rovnako i pani D. vyjadrila spokojnosť. V čase pobytu oznámila chlapcom, že by bola veľmi rada, keby u nej chlapci ostali i naďalej a uviedla tiež, že v tejto veci podá návrh na súd, čo následne aj uskutočnila. V závere pobytu, kedy sa blížil termín návratu detí do zariadenia, K. užil väčšie množstvo liekov, následkom čoho bol okamžite hospitalizovaný. Ako dôvod svojho skutku uviedol, že chcel zostať u starej mamy a týmto sa chcel vyhnúť návratu do zariadenia. Maloletý Y. tiež verbálne odmietal návrat a bol zjavný jeho hnev i smútok. Napriek skutočnosti, že maloletým bol opakovane

ozrejmený postup zrušenia ústavnej starostlivosti a že tento je časovo náročný, od návratu chlapcov do zariadenia sa vyskytujú veľké problémy spojené s odmietaním zotrvania v zariadení a ich veľkou túžbou žiť v domácnosti starej mamy, sestry a ďalších blízkych osôb, s ktorými majú hlboký citový vzťah a využívajú každú možnosť byť s nimi v kontakte, žiaľ iba písomnom alebo telefonickom. Chlapci denne opakovane verbalizujú túžbu po návrate „domov“, Y. reaguje odmietavo, je neustále v opozícii, K. je smutný, skôr depresívne ladený, napriek snahe o racionálne spracovanie celej situácie centrum hodnotí jeho psychický stav ako neuspokojivý. Absolvoval pedopsychiatrické vyšetrenie s odporúčaním psychoterapie, prvé terapeutické stretnutie je naplánované podľa voľných kapacít psychologičky na koniec septembra. Napriek opakovaným podporným rozhovorom s chlapcami zo strany psychologičky a sociálnej pracovníčky došlo dňa 10.09.2021 k úteku chlapcov zo zariadenia. pričom cieľom ich úteku bol Veľký Krtíš. Vzhľadom na veľkú vzdialenosť sa im však nepodarilo vycestovať, boli zachytení hliadkou polície, pričom K. sa pri príchode hliadky porezal na predlaktí, čím si spôsobil zranenia vyžadujúce hospitalizáciu a ošetrovanie na úrazovej chirurgii. Počas hospitalizácie sa vyjadril ošetrojúcim lekárom, že k sebapoškodzovaniu došlo z dôvodu, že nechce zostať v zariadení, túži iba po návrate k starej matke. Chcel ujsť do Veľkého Krtíša, uvedomil si však, že pre veľkú vzdialenosť sa mu útek nevydarí, preto plánoval skočiť do rieky Váh, lebo bol v bezvýhodiskovej situácii. O uvedenej situácii bola telefonicky informovaná i stará matka, ktorá tiež situáciu vníma ako strádanie chlapcov a ich túžbu po návrate domov. Vyslovila, že by si priała, aby sa súd predmetnou vecou zaoberal v čo najbližšej dobe. Centrum zároveň poukázalo na to, že CDR Zlatovce je otvoreným zariadením, nevedia teda zabrániť ďalším prípadným pokusom chlapcov o útek. Celá aktuálna situácia je pre chlapcov veľmi stresujúca, sú v neistote, na druhej strane je však túžba po návrate k starej matke, ktorá je v popredí. V najlepšom záujme maloletých je teda, aby bolo rozhodnuté o ich návrate do biologickej rodiny, keďže i stará matka je tomu naklonená a vhodné podmienky pre ich prijatie má a deti majú k nej hlboký citový vzťah a jej neprítomnosťou citovo strárajú.

3. Z e-mailovej správy Centra pre deti a rodiny Zlatovce adresovanej Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš zo dňa 28.09.2021 vyplýva, že pobyt maloletých u starej mamy D. sa realizoval od 30.06.2021 a následne bol na žiadosť starej mamy predĺžený až do 30.08.2021. Bol však predčasne ukončený dňa 27.08.2021, kedy maloletý K. bol prepustený z hospitalizácie v nemocnici vo Veľkom Krtíši po pokuse o suicídium požitím nezisteného množstva liekov, čo maloletý zdôvodnil odmietaním návratu do CDR s túžbou zostať u starej mamy. Počas pobytu stará mama neavizovala žiadne problémy, rovnako maloletí neverbalizovali nespokojnosť. V čase pobytu pracovníčky CDR navštívili predmetnú domácnosť dvakrát, pri osobnej návšteve neboli avizované konkrétne problémy s maloletými, ani pri preberaní maloletých pri ukončení pobytu sa na chlapcov nesťažovala, boli jej nápomocní a rešpektovali ju, bola však veľmi emočne rozladená z udalosti spojenej s požitím liekov maloletým K., pričom stará mama uviedla, že aj s jeho sestrou maloletou R. navštevuje pedopsychiatricku. Lúčenie chlapcov so starou mamou a rodinou bolo veľmi emotívne. Maloletý K. bol následne dňa 23.09.2021 hospitalizovaný z dôvodu kašľa, uvádzaného sťaženeho dýchania a zvracania vo Fakultnej nemocnici v Trenčíne, prepustený bol dňa 28.09.2021 a v ten istý deň si po konflikte s chlapcom na skupine porezal predlaktie, pričom bol opäť hospitalizovaný a následne prepustený do domácej starostlivosti. Maloletí chlapci však pri osobnom rozhovore opakovane prezentujú túžbu byť so starou mamou.

4. Podľa § 325 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

5. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

6. Podľa § 360 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „CMP“) neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

7. Súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem (§ 361 CMP).

8. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

9. Podľa § 37 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

- a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,
- b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,
- c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,
- d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

10. Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

11. V zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení nariadi súd neodkladné opatrenie, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery strán (v režime CMP účastníkov). Pri nariadení neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, preto súd nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre rozhodnutie vo veci samej a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. V prípade vecí týkajúcich sa starostlivosti o maloleté dieťa, sa súd obmedzí len na osvedčenie najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodiť nutnosť bezodkladnej úpravy práv a povinností voči maloletému, a to predovšetkým s prihliadnutím na záujem maloletého. Neodkladné opatrenie môže byť nariadené aj v už začatom konaní, a to na návrh, ale aj bez návrhu, pokiaľ konanie možno začať aj bez návrhu.

12. Okresný súd z vlastnej rozhodovacej činnosti zistil, že vo veci starostlivosti o maloleté deti bola rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 7P/75/2014-54 zo dňa 17.03.2015 nad maloletými deťmi K. C. Y. S. a tiež ich súrodencami S., X., R., C., K. C. R. L. nariadená ústavná starostlivosť a maloleté deti boli umiestnené Centre pre deti a rodiny Zlatovce (v tom čase Detské mestečko Trenčín - Zlatovce). Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 08.04.2015. Rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš č.k. 7P/203/2016-48 zo dňa 03.05.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 01.06.2017, boli rodičia maloletých detí pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom a zároveň rozhodnutím č.k. 7P/95/2017-45 zo dňa 27.09.2017, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 03.10.2017, bola pre maloleté deti ustanovená poručníčka C. D.Á.. Rozhodnutím tunajšieho súdu č.k. 7P/83/2018-93 zo dňa 01.08.2018 bolo vyslovené, že maloleté deti sú osvojiteľné. Naposledy bolo rozhodnutím tunajšieho súdu č.k. 14P/85/2020-39 zo dňa 25.11.2020 maloletému K. S. nariadené výchovné opatrenie na zabezpečenie odbornej pomoci v špecializovanom výchovnom zariadení Reedukačnom centre Čerenčany na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti uznesenia, pričom uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 29.12.2020.

13. V zmysle ustanovenia § 54 ods. 1 Zákona o rodine má náhradná osobná starostlivosť prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Predmetné ustanovenie sa aplikuje najmä na rozhodnutia vo veci samej, avšak zároveň zakotvuje zásadu, podľa ktorej je vždy v záujme maloletého dieťaťa, aby v prípade nutnosti nariadenia niektorej z foriem náhradnej starostlivosti bolo zverené primárne do formy s rodinným prostredím (náhradná osobná alebo pestúnska starostlivosť) pred formou vykonávanou v ústavnom zariadení. V danom prípade rodičia maloletých detí boli právoplatným rozhodnutím pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, pričom maloletým bola za poručníčku ustanovená práve navrhovateľka C. D.. Matka maloletých detí sa toho času nachádza vo výkone trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová, kde podľa lustrácie súdu v ZVJS má uložený trest do 04.02.2027, otec maloletých detí sa nedávno vrátil z výkonu trestu, avšak o maloletých sa tento nijako nezaujíma, čo vyplýva aj z návrhu otca o rozvod manželstva vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 13P/86/2021, kde nijakým spôsobom neprejavil záujem o výchovu a starostlivosť o maloleté deti pochádzajúce z manželstva. Z pripojených správ Centra pre deti a rodiny Zlatovce nachádzajúcich sa v spise mal súd za osvedčené, že navrhovateľka, ktorá je starou mamou maloletých detí a zároveň ich poručníčkou, má

vytvorené vhodné podmienky na výchovu a starostlivosť maloletých detí, maloletí u nej strávili pobyt v čase letných prázdnin, obaja majú k nej hlboký citový vzťah, chcú byť v jej starostlivosti a opakovane prezentujú túžbu byť so starou mamou, pričom maloletý K. ťažko psychicky znáša návrat do centra, je smutný, skôr depresívne ladený. Stará matka maloletých sama žiada o zrušenie ústavnej starostlivosti a zverenie jej vnukov do jej náhradnej osobnej starostlivosti, z uvedeného dôvodu za takto zisteného skutkového stavu nevidel súd žiaden dôvod, pre ktorý by mali maloleté deti naďalej zotrvať v starostlivosti Centra pre deti a rodiny v Zlatovciach. Práve naopak, je v najlepšom záujme maloletých detí, aby boli čo najskôr umiestnené do vhodného rodinného prostredia, ktoré im podľa obsahu pripojených správ môže byť zabezpečené starostlivosťou navrhovateľky. Podľa názoru súdu, s poukazom na povinnosť súdu v prvom rade zachovávať a posilňovať prirodzené rodinné väzby dieťaťa, sú tak splnené predpoklady na to, aby súd aj bez návrhu - z úradnej povinnosti, neodkladným opatrením uložil Centru pre deti a rodiny v Zlatovciach povinnosť dočasne odovzdať maloleté deti do starostlivosti navrhovateľky.

14. Zároveň súd neodkladným opatrením uložil nad výchovou oboch maloletých dohľad z dôvodu výchovných problémov s nimi, ktoré sú bližšie popísané v ods. 2 a 3 odôvodnenia tohto rozhodnutia (odmietavé správanie, úteky zo zariadenia, seba poškodzovanie u mal. Róberta a podobne), a maloletému K.L. osobitne výchovné opatrenie - povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu v pedopsychiatrickej ambulancii v trvaní 12 mesiacov od právoplatnosti tohto uznesenia. Zo spisu totiž vyplýva nevyhnutnosť pedopsychiatrickej starostlivosti u maloletého, jeho psychický stav bol hodnotený ako neuspokojivý a počas pobytu v centre už absolvoval pedopsychiatrické vyšetrenie s odporúčaním psychoterapie.

15. Pokiaľ sa jedná o dĺžku trvania nariadeného neodkladného opatrenia, túto súd limitoval (§ 330 ods. 1 CSP) na okamih právoplatného skončenia konania vo veci samej, ktorého predmetom je zrušenie ústavnej starostlivosti a zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, a ktoré je tunajším súdom vedené pod sp. zn. 13P/83/2021.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Veľký Krtíš na Krajský súd v Banskej Bystrici v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Toto neodkladné opatrenie je vykonateľné vyhotovením.

Ak povinná osoba dobrovoľne nespĺní toto rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.